**International Science Journal of Engineering & Agriculture**
2022; 1(3): 183-189
https://isg-journal.com/international-science-journal-of-engineering-agriculture/
doi: 10.46299/j.isjea.20220103.15
ISSN: 2720-6319

# АРХІТЕКТУРА ЯК ОСНОВНИЙ ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

**Євгенія Миколаївна Мендела[1]**
[1]кафедра готельно-ресторанної та курортної справи, факультет туризму, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ, Україна
ORCID: 0000-0003-0846-6449
**Електронна адреса:** zenja.mendela@pnu.edu.ua

**Для цитування цієї статті:**
Євгенія Миколаївна Мендела. Архітектура як основний фактор формування іміджу готельного підприємства. International Science Journal of Engineering & Agriculture. Vol. 1, No. 3, 2022, pp. 183-189. doi:10.46299/j.isjea.20220103.15.
**Надійшла до редакції:** 26 липня 2022 р.; **Схвалено:** 29 липня 2022 р.; **Опубліковано:** 01 серпня 2022 р.

**Анотація.** У статті зосереджено увагу на деталях виникнення та функціонування індустрії гостинності. Проаналізовано фактори, що впливають на успіх та ефективність готелю. Досліджено ступінь впливу архітектурних рішень на готельну діяльність та визначено сучасний напрямок розвитку бізнесу в готельній індустрії. Одним із головних факторів успішної діяльності готельного закладу є архітектурно-планувальна організація будівлі готелю. Адже виразне планування готельних будівель істотно виділяє їх з архітектурного контексту інших функціональних силуетів. Архітектура готелю є певним чином його самореклама. Характеристики будівлі відіграють важливу роль у культурно-естетичних чинниках архітектурної території - будівля готелю гармонійно доповнює місцевий архітектурний колорит або створює архітектурний контраст з місцевим архітектурним задумом і створює певний естетичний дискомфорт. Актуальність цього питання зростає, коли потрібне архітектурне розуміння історичних деталей міського середовища. Давньоримський архітектор Вітрувій вважав, що архітектура - це поєднання трьох складових - користі, сили і краси. Навіть сьогодні ця формула залишається сучасною. Гармонійне поєднання функціональних, конструктивних і естетичних елементів призводить не тільки до будівлі, але й до архітектурного твору, який відображає характер своєї епохи. Будучи продуктом синтезу мистецтва і техніки, архітектура завжди була відображенням соціально-економічної ситуації, чуйно реагуючи на досягнення суспільного ладу і технічного прогресу. Поява тих чи інших типів архітектурних споруд завжди визначається соціальним

устроєм і національними особливостями країни, релігійними системами вірувань і народними традиціями.

**Ключові слова:** архітектура, готель, готельна справа, архітектурні рішення, споруда.

---

## 1. Постановка проблеми

Архітектурно-планувальна організація об'єктів готелю – важливі елементи його функції, архітектурний характер, більш чітке планування готельних об'єктів, контекст будівлі, що істотно відрізняє їх від іншого функціонального профілю будівлі.

Існує два критерії, які мають значний вплив на архітектурно-планувальні рішення при будівництві готельного бізнесу:

– розташування та співвідношення між основними функціональними місцями;

– певна геометрія будівлі готелю.

У сучасному світі, в епоху технічного прогресу та розквіту нових технологій, у період економічної інтеграції та глобалізації, індустрія туризму та гостинності стрімко розвивається. Процес об'єднання Європи, відкриття «залізної завіси», широке поширення нових інформаційних технологій зробили світ більш відкритим. З кожним роком кількість людей, які подорожують з діловими або туристичними цілями, зростає. Повноцінний комфортний відпочинок, можливість побачити нові міста та країни, відвідати історичні місця та визначні місця, насолодитися красою природи – мрія багатьох. Сучасний мандрівник відправляється, щоб втілити цю мрію в життя і втілити в життя чарівну казку. Часто мотивацією до подорожі може бути просто бажання змінити обставини. Тому важко переоцінити роль готелів у сучасній інфраструктурі туризму. Він повинен відповідати всім очікуванням клієнта, бути на деякий час його зручним і комфортним домом і запам'ятовуватися чимось унікальним.

Створення позитивного іміджу готелю, який клієнти бачать як привабливе місце, куди вони хочуть повертатися знову і знову, є метою власників і співробітників і, зрештою, ключем до успіху бізнесу.

## 2. Аналіз останніх досліджень.

Численні роботи присвячені вивченню впливу архітектурних рішень на сферу гостинності. Значний внесок у дослідження проблем розвитку, управління та функціонування готельного господарства зробили К. Каспар, Й. Кріпендорф, Ф. Котлер, А. Кох, В. Фреєр, М. Бойко, В. Банько, Ю. Волков, В. Герасименко, Є. Клименко, О. Козакова, Є. Коренець, Л. Нечаюк, А. Мазаракі, О. Олійник, Г. Папирян, П. Пуцентейло, Х. Роглєв, Н. Телеш, С. Сьомка, С. Цьохла, О. Шаблій, І. Школа, С. Шаповал та ін. Однак це питання досконально не

вивчено, багато питань не вирішено, а можливість використання Україною зарубіжного досвіду не до кінця розглянута.

## 3. Постановка завдання.

Мета цієї статті – визначити, наскільки будівельні рішення можуть впливати на ефективність індустрії гостинності. Здійснено аналіз сучасних будівельних рішень.

## 4. Виклад основного матеріалу

Як будівля в сучасному розумінні, готель виник у Стародавній Греції. Їх будували поблизу місць, де проходили державні свята, і біля багатьох храмів. На околицях гори Олімп збудовано будівлі, альтанки для розміщення спортсменів, надавалися різноманітні побутові обслуговування. В Стародавній Греції в I тисячолітті до н.е. таверни, які спочатку були призначені для проживання та харчування мандрівників, стали поширеними. Розвиток міжміської та міждержавної торгівлі та пов'язаних з цим тривалих роз'їздів вимагали організації не лише харчування, а й розваг, і таким чином виник новий тип підприємства – готель [1].

Метою готелю, як і будь-якого бізнесу, є отримання прибутку, а для цього необхідно створити попит на ці послуги в конкретному готелі та залучити найбільшу кількість туристів, особливо постійних [10]. Для залучення нових клієнтів та утримання старих клієнтів необхідно створити сприятливі умови для проживання людей у готелях, забезпечуючи ці умови шляхом створення відчуття комфорту в готелі та прилеглій території. Загальний комфорт інтер'єру готелю – це широке поняття, яке включає екологічний, функціональний та естетичний комфорт будь-якого середовища готельного номера [3].

Імідж готелю – це результат реалізації тих ідей, які лягли в основу створення. Створення позитивного іміджу забезпечується двома складовими: архітектурою готелю та роботою сервісу. Архітектура готелю або готельного комплексу є досить складним і неоднорідним поняттям, що включає зовнішній вигляд, планування, озеленення та внутрішнє оздоблення будівлі. Кожна складова важлива, як самостійна, так і комплексна, оскільки вони об'єднуються в одне ціле, утворюючи цілісний художній образ, відповідний загальній концепції готелю [12].

Архітектура відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні іміджу готелю. Виразний зовнішній вигляд будівлі стає тим візуальним фактором, який справляє перше і найсильніше враження на клієнта. Аналізуючи різноманітні готелі та готельні комплекси, які існують сьогодні в світі, можна зробити висновок, що тут знайшли відображення практично всі сучасні архітектурні напрямки та тенденції. Це пов'язано з тим, що, як об'єкт зі складним і комплексним призначенням, він поєднує в собі соціальні та рекреаційні функції,

а також житлові, що дозволяє архітекторам втілювати найсміливіші та інноваційні ідеї для створення виразного образу, що запам'ятовується.

Створити такий яскравий образ, а не просто будівлю, таку мету може поставити клієнт-інвестор перед автором проекту. При цьому важливо, щоб об'єкт вписувався в існуючу забудову або навколишній природний ландшафт. Виразна пластика фасадів, оригінальні та незабутні інтер'єри, етнічні риси з використанням місцевої архітектури та традиційних матеріалів - архітектурні засоби створення неповторної атмосфери - невід'ємна частина іміджу готелю.

Архітектура готелю надзвичайно важлива для його роботи, оскільки в епоху технічного прогресу та розквіту нових технологій у сучасному світі, в період економічної інтеграції та глобалізації стрімко розвиваються туризм та готельна індустрія. Не дивно, що в наш час між готелями конкуренція дуже жорстка, і привернути увагу споживачів звичайними і непомітними речами неможливо, тому виразний зовнішній вигляд стає вирішальним фактором у формуванні першого враження.

Сучасний світ має безліч готелів. Вони відрізняються цільовим призначенням, місткістю, поверховістю, типом споруди, комфортністю, розташуванням та іншими характеристиками. Всі ці ознаки, в свою чергу, впливають на архітектурно-планувальні рішення, а відтак і на імідж готелю. Адже сьогодні готель – це вже не просто місце проживання. Високого рівня комфорту вже недостатньо. Щоб досягти успіху в конкурентній боротьбі, необхідно враховувати вимоги сучасного ринку. Просто розважати гостей і забезпечувати їм комфорт - зараз цього мало, потрібні сюрпризи, а може навіть приголомшення.

Для успішної роботи готелю дуже важливо створити максимально комфортні умови проживання та обслуговування гостей [13]. Тому при будівництві готельних будівель слід враховувати кілька принципів:

– будівля або комплекс повинні органічно поєднуватися з навколишнім середовищем, не порушуючи характеру міського або сільського ландшафту;

– при будівництві слід звертати увагу на природно-кліматичні фактори, температуру і вологість, опади, швидкість і напрям вітру тощо;

– планування будівлі має забезпечувати економічність його експлуатації, тому будівельне рішення має бути не надто дорогим;

– важливу роль в архітектурному проектуванні готелю грають рекламні міркування, а саме: дизайн фасаду, який підкреслить престиж готелю; встановлення рекордів у певному напрямку, наприклад, будівництво найвищої будівлі, найбільш екзотичної будівлі тощо; розташування вітрина в ТРЦ готелю, розміщення рекламних матеріалів [7];

– планування готельного бізнесу має бути розумно організованим, відповідати функціональним вимогам і створювати відповідну атмосферу;

– будівля має бути спланована відповідно до естетичних, технічних, санітарних, екологічних норм та рекомендацій, а також має бути передбачена можливість реконструкції;

– потрібно дотримуватись умов економічності процесу будівництва.

Часто архітектурні рішення для готелів залежать від певних природно-кліматичних факторів, культурно-історичних особливостей місцевості, в якій розташована будівля [8]. Для сучасного туристичного бізнесу спостерігається тенденція до зростання популярності концептуальних рекреаційних об’єктів, об’єктів певної історичної цінності, закладів, що відображають історію та традиції того чи іншого місця. Тому будівлі та будівельні матеріали, які традиційно використовуються в окремих районах, поєднуються з інноваційними ідеями, щоб надати відвідувачам етнічний колорит.

Готельний бізнес – дуже нестабільна сфера будівництва. З часом у зовнішньому та внутрішньому оформленні будівель з’явилися нові тенденції [4].

Об'єднання громадських зон – open lobby, під якими розуміються громадські приміщення з ресторанами, бізнес-зонами, магазинами, вестибюлями готелів і рецепціями [15]. У open lobby немає перегородок між різними функціональними завданнями, кожна зона візуально відокремлена одна від одної елементами інтер’єру: предметами, стелями, вибором різних кольорів, книжковими полицями тощо.

Поєднання стійки реєстрації та бару спочатку було призначене для економії персоналу, оскільки в невеликому готелі - особливо о 12:00 стійка реєстрації занурюється, а бар порожній. Вночі було навпаки – бар був зайнятий, а рецепшен нудьгував. При об’єднанні двох стійок один працівник обслуговує гостей кавою і реєструє їх. Експеримент почався з невеликого готелю [5]. Така ж тенденція була прийнята за кордоном і поширилася на великі готелі, де стійка реєстрації та бар поєднуються з точки зору економії місця та персоналу.

Це може здатися дивним, але не часто можна зустріти винесення частини ванних кімнат у спальню. Це рішення не для дизайну, а для економії простору. Якщо внести раковину в спальню, площа ванної кімнати різко зменшиться. Простір навколо раковини знаходиться близько до ліжка: раковина розміщена за межами ванної кімнати, але займає площу спальні. Винесення джакузі, ванни до панорамного вікна – звичайне явище в бутик-готелях і елітних готелях. Отже, це приклад того, як економія місця стала тенденцією дорогих готелів.

Ще одна тенденція входу міських готелів із заміської категорії – облаштування зони вестибюлів. Також популярні види водоспаду з озелененням [11].

У зв’язку з гострою конкуренцією у сфері готельно-ресторанного бізнесу, важливо зробити готель унікальним, унікальним та неповторним місцем, яке забезпечує комфорт відвідувачам. Для цього в Китаї планують побудувати унікальний готель у вигляді гігантської перлини, яка залишиться незабутньою, навіть якщо ви її побачите один раз.

Головною архітектурною особливістю готелю є незвичайний фасад, який здалеку нагадує жменю розкиданих фіолетових дорогоцінних каменів. Припускається, що розкішний готель буде побудований в одному з найбільших

прибережних міст південного Китаю або на штучному острові під назвою «Квітка океану»[14].

Сьогодні значення міст у соціальному розвитку зростає з кожним днем через збільшення можливостей працевлаштування у великих містах. Шалений міський ритм викликав зростання попиту на готелі, які пропонують можливості для усамітнення та відпочинку на природі. Відтак все вигідніше відкривати еко-готель, основними критеріями якого є використання екологічно чистих будівельних матеріалів, альтернативних джерел енергії, озеленення та зв'язок з природою, використання органічних продуктів та безпечної побутової хімії.

Розташування еко-готелю не обов'язково має бути за містом. Популярними зараз є еко-готелі, які розташовані в містах і мегаполісах. Є багато складових еко-готелю в центрі міста: важливий дизайн, матеріали, кольори, освітлення і, звісно, рослини. Головна відмінність від заміського – активне використання техногенної природи та сучасних технологічних рішень [6].

Іншим не менш популярним напрямком гостинності є реставрація та відновлення старих історичних будівель або будівель готелів. Відвідувачів навіть приваблює думка, що вони тимчасово житимуть в історичній будівлі. Особливо яскраво це проявляється в Європі, де збереглося багато автентичних пам'яток архітектури. Обережний підхід до історії найбільше проявляється в будівлях готелів, де старі будівлі оживають по-новому. У європейських столицях та історичних містах з багатими культурними традиціями такі готелі часто розташовуються поблизу інших історичних місць [9]. При цьому зовні та інтер'єр будинку відновлено та повернуто до первісного вигляду, відтворивши автентичну атмосферу минулої епохи. Інтер'єри та всі оздоблення цих готелів виконані у стилі та традиціях певного історичного періоду. Такі готелі стали дуже популярними в усьому світі.

## 5. Висновки

Архітектурно-планувальна організація готелю знаходиться в прямій залежності від історичного типу будівлі, його розташування в міській забудові, характеру природного ландшафту, типу готелю, економічного і національного характеру місцевості. Результатом вивчення історії готельних споруд в Україні та інших країнах – від зародження до розуміння цього терміну сучасними фахівцями – є комплексний аналіз еволюції цього типу архітектури в етнокультурному контексті кожного етапу. Розвиток забудови та визначення принципів формування архітектурно-просторової організації таких забудов. Це дозволить відтворити історичний та етнічний характер готелю за допомогою сучасних архітектурних засобів, розкриваючи архітектурні, міські та етнічні фактори, які додають готелю привабливості.

Отже, для ефективної роботи готельного бізнесу важливим елементом є архітектура. Завдяки цьому ви зможете виділити свій готель серед конкурентів і створити сприятливу атмосферу для залучення нових клієнтів і збереження

постійних відвідувачів. Однак архітектура як фактор впливу на споживачів не є стабільним поняттям. Вам потрібно постійно контролювати потреби споживачів у певний момент, слідувати тенденціям і коригувати все відповідно до сучасного ринку.

---

**Список літератури:**

1) Банько В. К. Будівлі, споруди та обладнання туристських комплексів: навчальний посібник. К.: Дакор, 2018. 328 с.
2) Бойко М. Г. Організація готельного господарства: підручник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 516 с.
3) Будівельна палата Україні. Офіційний сайт Будівельної палати України: веб – сайт. URL:http://www.budpalata.com.ua/ (дата звернення 28.06.2022).
4) Герасименко В. Г. Організація надання туристичних послуг: навчальний посібник. Одеса: Атлант, 2014. 244 с.
5) ДСТУ 4281: 2004. Класифікація. Державний стандарт України. Заклади ресторанного господарства.
6) Екоготель в мегаполісі: особливості проекту. URL: http://www.horeca-magazine.ru/article/5866/ (дата звернення 28.06.2022).
7) Клименко Є.В. Технічна експлуатація та реконструкція будівель та споруд: навч. посіб. К.: Центр навч. Л-ри, 2014, 304 с.
8) Козакова О. Архітектура готелів на території Західної України: витоки і розвиток. Молоді дослідники. 2013. №20. С. 185–197.
9) Коренець Ю. М., Зубенко О. А. Громадське будівництво : конспект лекцій; Кривий Ріг, ДонНУЕТ, 2017. 104 с.
10) Мазаракі А. А. Проектування готелів: навчальний посібник. К.: КНТЕУ, 2012. 340 с.
11) Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Основи дизайну інтер’єру. Київ: НАУ, 2011. 228 с.
12) Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2020. 480 с.
13) Сьомка С. В., Антонович Є. А. Дизайн інтер’єру, меблів та обладнання : підручник. Київ : Видавництво «Ліра-К», 2018. 400 с.
14) Тренди в архітектурі готелів. URL: https://welcometimes.org/opinions/trendy-v-arhitekturi-hoteliv (дата звернення 28.06.2022).
15) Шаповал С. Л., Григоренко О. М., Мазаракі А. А. та ін. Проектування закладів ресторанного господарства : підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 184 с.